

A HONISMERETI SZÖVETSÉG HÍREI

Megalakult a Honismereti Szövetség nemzetiségi albizottsága

1991. április 26.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal tanácstermében megtartott ülésen dr. Székely András Bertalan, a HSZ alelnöke, és dr. Gyivicsán Anna, az albizottság vezetője elnökölt.

A jelenlévők üdvözlése, a megalakulást jelző szavak és dr. Gyivicsán Anna vezetővé való megbízását követően az albizottság működésével és cselekvési programjával összefüggésben a vendégek és az albizottság tagjai az alábbi lényegi megállapításokat, javaslatokat és észrevételeket tették:

– Az 1990 tavaszán létrejött Honismereti Szövetség fel kívánja karolni a hazai kisebbségi szakemberek által is gondozott önkéntes helytörténeti, néprajzi, gyűjtőmunkát. Ehhez a HSZ szervezeti kereteket is biztosít.

– Az albizottság kiemelt célja, hogy kisebbségek dolgában tájékoztasson, az összegyűjtött tudományos, szakmai, népismereti, honismereti anyagot nyilvánosságra hozza, kétnyelvű kiadványokat jelentessen meg. Feladatának érzi, hogy az oktatási folyamatokba ágyazva rendszerezze és élénkítse a nemzeti, kisebbségi és etnikai jellegű ismereteket és kutatási eredményeket.

– A gyűjtőmunka serkentése, gyarapítása ügyében szakembereket mozgósít és nyer meg a honismereti gyűjtőmunkára, kapcsolatot teremtve a nemzetiségi pedagógusokkal és tanulókkal. Törekszik feltárni annak lehetőségét, hogy a nemzetiségismeret és nemzetiség történet akár az alap-, a közép- és felsőfokú oktatás anyagába is bekeülhessen.

– A helyi területi és országos mozgalmak és egyesületekkel való kooperáció keretében lehetőséget nyújt a kisebbségi honismereti anyagok rendszerezésére, közzétételére. Ehhez nyújt közvetlen támogatást és közlési lehetőséget a Honismeret folyóiratban.

– Hasznos, tudományos értékű lehet egy a mai állapotokat bemutató kisebbségi települési lexikon megjelentetése.

– A leendő falumonográfiák nemzetiségi, etnikumokra figyelmező szerkesztése, helyi honismereti szakkörök, pályázatok és nyári kisebbségi gyűjtőtáborok támogatása lényegi feladatokat ró az albizottság tevékenységére.

– Az eddig elkészült szakdolgozatok, honismereti munkák bibliográfiájának rendszerezése és megjelentetése alkothatja Honismeret c. folyóirat külön rovatát is.

– A rendszeres tevékenység elkerülhetetlen része az érintett kisebbségi szövetségekkel, a Magyar Néprajzi Társasággal és a megyei honismereti egyesületekkel való közvetlen együttműködés. E munkakapcsolat a területen működő szakemberekkel való kapcsolattartás miatt is indokolt.

– Az anyanyelvi kultúra alapintézményeivel, az iskola, továbbá az egyházakkal való együttműködés erősítheti az albizottság történetkutató és gyűjtőmunkáját.

– A soron következő legfontosabb esemény az albizottság számára a békéscsabai rendezésű Honismereti Akadémia. (1991. július 1–5.).

– A NEKH képviselője üdvözlöi az albizottság megalakulását, működéséhez az eszmei, szervező és adminisztratív támogatást a jövőre nézve teljesíti.

Megjelent! Megjelent! Megjelent!

A
HONISMERET
1-15. ÉVFOLYAMA
(1972-1987)
ÖSSZESÍTETT
REPERTÓRIUMA

Tematikus rendben, a szerzők és a földrajzi nevek kiemelésével tartalmazza a Honismeret első 15 évfolyamában megjelent írások címeit. Könyvtárak, iskolák, levéltárak múzeumok számára nélkülözhetetlen ahhoz, hogy könnyen és gyorsan megtalálják a keresett témában megjelent cikkek leőhelyét.

Ára: 100 Ft

Megrendelhető a *Honismeret* ügyintézésnél: 1250 Bp. Pf. 23.

DEGRÉ ALAJOS

ZALAI HONISMERETI ALAPÍTVÁNY

„Újraeledő demokráciánknak a fejlett gazdaság mellett a szellemi értékek ápolására is múlthatatlan szüksége van. Ilyen érték a szülőföldhöz való kötődés. Ennek megőrzésére igen alkalmas színvonalas honismereti, helytörténeti tanulmányok megjelentetése. A szűk költségvetésből gazdálkodó közművelődési intézmények pénzeszközei azonban ehhez nem elégségesek.

A régióbeli alap kutatások azért is fontosak, mert ezek hiányában megalapozott országos kutatómunkát is csak nehézkesen lehet folytatni.

Ezt belátva lelkes zalai magánszemélyek, a Zala Megyei Levéltár és más intézmények adakozásából létrejött a Degré Alajos Zalai Honismereti Alapítvány.

Az alapítvány célja: általánosságban Zala megyéhez, annak múltjához, hagyományos értékeihez, tájaihoz és településeihez való kötődésnek, illetőleg ezek mind behatóbb ismeretének elősegítése.

Ennek érdekében az alapítvány a következő tevékenységeket támogatja: Zala megye, ennek tájai, települései történetének, hagyományainak, tárgyi emlékeinek kutatása, gyűjtése, írásbeli publikálása, előadások formájában való megismertetése, esetenként képző- vagy előadóművészi feldolgozása. Kiemelt feladatának tartja a helytörténeti tudományos munkák létrehozását, kiadását.

E tevékenységeket az alapítvány eseti pénz- és tárgyjutalom-felajánlásokkal, helytörténeti érdekeltségű ösztöndíjakkal támogatja.

Zala megye fogalma alatt elsősorban az alapítvány működése idején bármikor fennálló Zala megyei közigazgatási területet kell érteni. Esetenként a kuratórium döntése alapján a történeti Zala megye, azaz a kuratórium döntését megelőző időben bármikor a megyéhez tartozott terület is érthető alatta.

Elsőrendű feladatának tartja a 40 éven át szünetelt egyháztörténeti kutatások beindítását. Első e tárgyban megjelentetni szándékolt tanulmányunk Kovács Imre: A Túrjei Premontrei Apátság története.

Az alapítvány távlati céljának tekinti egy megyetörténeti monográfia létrehozását is.

Kérjük Önöket, amennyiben célkitűzéseinkkel egyetértenek, szíveskedjenek alapítványunkat adományokkal támogatni. Adományuk összegével adóalapjukat csökkenthetik. A befizetett összegről kérésre igazolást adunk.

Alapítvány bankszámlaszáma: Postabank és Takarékpénztár Rt. Zalaegerszeg, 035-00499.

Levélcím: 8901 Zalaegerszeg Pf. 110.

Támogassuk az Orbán Balázs Közművelődési Egyesületet!

A székelyudvarhelyi *Orbán Balázs Közművelődési Egyesület* Intéző Bizottsága nevében tisztelettel kérjük mindazon magánszemélyek és vállalatok anyagi támogatását, akik/amelyek egyetértenek célkitűzéseinkkel, feladatvállalásainkkal.

Az OBKE olyan *országos hatókörű* egyesület, amely állami támogatás nélkül, csupán tagdíjából és adományokból biztosítja tevékenységének anyagi feltételeit.

Egyesületünk alapvető célkitűzései: a romániai magyar és azon belül a székelyudvarhelyi meg az Udvarhely környéki közművelődés eszmei és minőségi színvonalának emelése, az egészséges magyar kultúra eredményeinek széles körű terjesztése, valamint a „legnagyobb székely”, egyesületünk névadója emlékezetének ápolása.

Nagy történelmi évfordulóinkon, így március 15-én, október 16-án, október 23-án és december 22-én tudományos előadásokkal meg egyéb rendezvényekkel idézzük fel a történeteket, illetve azok tanulságait.

Az OBKE alapítása (1990 áprilisa) óta évente kétszer, névadónk születésének és halálának évfordulóján az Orbán Balázs Művelődési Hetek keretében a székelyi sírnál megemlékezést és közérdeklődésre számot tartó rendezvényeket szervezünk – nemzetközi részvétellel –, amelyek művészi és tudományos előadásokból állnak.

Az OBKE-estéken legjobb hazai és külföldi tudósainkkal, íróinkkal rendezünk találkozásokat, illetve pódiumhoz jutnak legjobb előadóművészeink.

Az OBKE-kiállításokra rangos erdélyi és magyarországi képzőművészek munkáit hozzuk el Székelyudvarhelyre és – vándorkiállítások formájában – több más erdélyi városba.

Videostúdióinkban a székelyudvarhelyi hírszolgáltatás megjavítása érdekében kábeltévé közvetítés számára rendszeresen műsorokat készítünk. Ezeknek egy részét átveszi és sugározza a kolozsvári állami tévéstúdió.

Évente három alkalommal – külföldi előadók bevonásával – az erdélyi magyar könyvtárosok számára ingyenes szakképesítő, illetve továbbképző tanfolyamokat szervezünk. Közlebről helytörténeti–módszertani tanfolyamot is indítunk.

Rövid távú terveink között szerepel az értelmiségi olvasótermünk, klubunk megnyitása, valamint a romániai magyar kultúra számára fontos könyvek és időszaki kiadványok megjelentetése. Távlati tervünk: önálló OBKE-székház létesítése.

Az OBKE Intéző Bizottsága elhatározta, hogy egész alakos ORBÁN BALÁZS-SZOBOR felállítását kezdeményezi Székelyudvarhelyen. Ennek elkészítése érdekében SZOBORALAPÍTVÁNY megeremtését határoztuk el, illetve egy *nemzetközi szoborpályázat kiírását*.

Ezúton tisztelettel kérünk mindenkit, aki egyetért feladatvállalásainkkal és eddigi tevékenységünkkel, hogy *támogassa pénzádományaival* az OBKE fenntartását, illetve az Orbán Balázs-szoboralapítvány megeremtését.

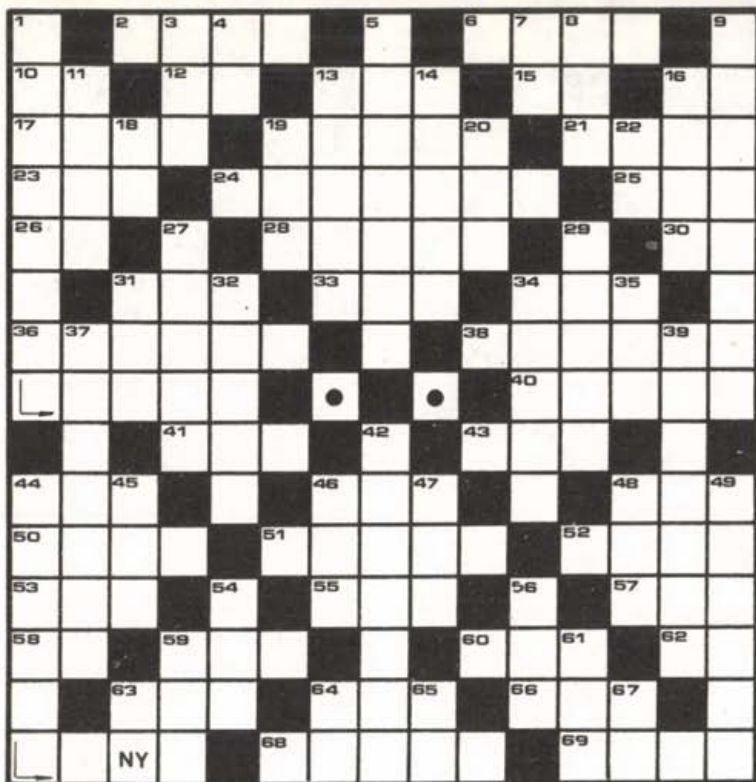
Kérjük adományozóinkat, hogy vezessék rá a takarékbetét (CEC), illetve bankbetéti lapra, hogy „TÁMOGATÁS” vagy „SZOBORALAPÍTVÁNY” céljára szánták-e pénzádományukat. Helybeli támogatóinktól készségesen elfogadunk készpénzádományokat is.

Lej-folyószámlánk: CEC-ODORHEIU SECUIESC, România, Cont nr. 45-11-09-35; dollár-folyószámlánk: BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ-ODORHEIU SECUIESC. CONT NR. 47-21-6-16-0062-0.

Postacímünk: Orbán Balázs Közművelődési Egyesület – Tamási Áron út 15. szám, 4150 Székelyudvarhely – Odorheiu Secuiesc – România. Telefon/telefax: 959-11-697, telefon: 959-11-244.

Sütő András
az OBKE tiszteletbeli elnöke

Katona Ádám
az OBKE ügyvezető elnöke

HONISMERETI KERESZTREJTŐVÉNY

VÍZSZINTES: 2. Folyó Romániában. 6. Itt végezték ki a fasiszták Radnóti Miklóst. 10. Hamis. 12. Aroma. 13. Örmester röviden, de keverve. 15. Egyforma betűk. 16. Mutatószó. 17. Kuszónővény. 19. Ilyen express is van. 21. Borszívó. 23. Folyó. 24. Parlamenti rendszer. 25. Egyik pénznem. 26. Dátumrag. 28. Gömbölyödik. 30. Egyik szolmizációs skála. 31. Gyilkolt. 33. Vidék Indiában. 34. Nem messze van a fővárostól e gyermekváros. 36. Török tartomány. 38. Gyenge világosság. 40. 1585-ben fordul elő először e név (madár). 41. Hím állat. 43. Nógrád megyei helység. 44. Szív keverve latin szó. 46. Ital. 48. Vadóc magánhangzótlánul. 50.sbury, város Dél-Angliában. 51. Ilyen orvos is létezik a katonaságnál. 52. Egy fontos szerv. 53. Becézett leánynev. 55. Fohász. 57. Fél raglán. 58. Irányszó. 59. Szeszes ital. 60. Ilyen üveg is létezik. 62. Kettős betű (fordítva). 63. Molekula. 64. Felső-Duna jobb oldali mellékfolyója. 66. Ró. 68. Fás részek. 69. Pest megyei helység.

FÜGGŐLEGES: 1. Dr. Csorba Csaba írt e várról 1990/ 2-3-as számában. 3. Vaspálya. 4.

Azonos a 12 vízszintessel. 5. Dr. Csorba Csaba írt e várról A szász polgárok vára címen az 1983/3-as számában. 7. Bárium vegyjele. 8. Ének. 9. Helység Pest megyében. 11. Azonos a 17 vízszintessel. 13. Nagyon fázik. 14. Gyakori női név. 16. Sóvárog. 18. Fa rész. 19. Latin rövidítés. 20. Ollós állat. 22. Állati szállás. 27. Moszatok. 29. Lehangoló hatású. 31. Röviden özvegy. 32. Arat. 34. Akasztó. 35. Edény. 37. Japán író/ 1897-/. 39. Skót költő (1490-1555 k.). 42. Élénk forgalmú járási székhely a Rába bal partján; helyi jellegű gazdasági központ, néhány szép műemlékkel. 44. A Zrínyiek vára volt itt, ezen a címen írt Dr. Csorba Csaba, cikket a Honismeret 1989/6-os számában. 45. Becézett női név. 46. Dohányzik. 47. Csak fél reaktor. 48. Út. 49. E város pusztulásáról Dr. Csorba Csaba írt a Honismeret 1989/3-as számában egy átfogó cikket. 54. Fizetőeszköz. 56. Szólit. 59. Kigyófajta. 61. Vágóeszköz. 63. Foghús. 64. Betűt vet. 65. Gyarapodik. 67. Kettős betű.

Mokos István

Beküldendő a szerkesztőség címére a függőleges 1., 5., 44. és 49. Határidő augusztus 31. A helyes megfejtők között a LAKITELKI ALAPÍTVÁNY ajándékként tíz értékes könyvet sorsolunk ki.

Szent Márton-napi búcsú Pétervásárán

Szent Márton napján Pétervásárán a római katolikus, gótikus templomban, szentmisét és körmenetet tartottak. A Márton-napi búcsú hagyományai az 1200-as évekre nyúlnak vissza a településen, melyhez hozzátartozik a vendégjárás, ehhez kapcsolódó lakomák, kirakodóvásár és a gyermekek szórakoztatására való vidámpark.

Szabó Sándor felvétele

30 Ft

